

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Златибор
туристичка организација

ЗЛАТИБОР

Број 57 | септембар 2025.

**ЗЛАТИБОР ПРВИ
ДИГИТАЛИЗОВАНИ
ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР
У СРБИЈИ**

**ФЕСТИВАЛИ СУ ПОЗЛАТА
ВРХУНСКОМ ТУРИЗМУ**

**ФИЈАКЕРИ И ЧЕЗЕ
КАО ЗЛАТИБОРСКА
ПУТНИЧКА ВОЗИЛА**

ТУРИСТИЧКИ
СМЕШТАЈ
ЗЛАТИБОРА
"РАВНО
БРДО"

Посетите нас :
www.zlatibor.org.rs

ЗЛАТИБОР ЈЕ СЦЕНА СУСРЕТА СПОРТА, КУЛТУРЕ И ЗАЈЕДНИШТВА

*Оливера Никитовић,
директорка Међународног
фестивала спортског филма*

Златибор је од 21. до 24. августа био епицентар јединствене смотре која повезује спорт и уметност – 14. Међународног фестивала спортског филма. Ове године, под слоганом "Кад је спорт живот, а живот постане прича", окупили смо ауторе, спортисте, новинаре и заљубљенике у филм из земље и региона, али и из Турске и Азербејџана, потврђујући међународни значај ове манифестације.

У оквиру фестивалског програма приказано је 26 филмова који на аутентичан начин сведоче о снази спортског духа, личним и колективним победама, као и о универзалним вредностима које спорт носи. Уз богат филмски репертоар одржана је и свечана додела признања за животно дело и изузетан допринос спорту и филму, која је ове године протекла у изузетно емотивној атмосфери.

Посебно сам поносна што је фестивал, осим у биоскопској сали, живео и на Краљевом тргу – кроз промоцију спорта, презентацију Кошаркашког клуба "Златибор", изложбе, јавне пројекције, дружења... Тиме смо још једном потврдили да је Златибор много више од туристичке дестинације – он је жива сцена сусрета спорта, културе и заједништва.

Захваљујући сарадњи са фестивалима из Истанбула и других метропола, као и бројним ауторима који су препознали значај ове платформе настављамо да развијамо мрежу која спаја уметнике, спортисте и публику. Награде које смо доделили не славе само појединце, већ подсећају да је свака спортска прича уједно и прича о истрајности, борби, посвећености и нади. Управо такве желимо да бележимо и делимо.

Златибор већ годинама негује традицију спортског туризма, а Фестивал спортског филма доприноси да се та понуда обогати у културном смислу. Наша планина није само природна оаза – она је и простор где идеје расту, где инспирација има дом и где култура постаје доступна свима.

Верујем да ћемо и наредних година наставити да пишемо ове приче заједно – у кадру, на терену и међу људима који верују у вредности спорта и уметности.

Са захвалношћу свима који су допринели успеху овогодишњег фестивала,

ФЕСТИВАЛИ СУ ПОЗЛАТА ВРХУНСКОМ ТУРИЗМУ

Успешна летња сезона, с добром посећеношћу и низом одржаних програма, сада је иза Златибора. Њену завршницу обележила су два вредна фестивала: 14. Међународни фестивал спортског филма, организован крајем августа, и први Национални фестивал филма и телевизије, с почетка септембра.

Оба садржајна и занимљива, за публику привлачна. У свечаној атмосфери и уз дозу гламура, са мноштвом пројекција, познатих и награђених, уз пратећа дешавања. Златиборским организаторима на понос, туристима као сјајан додатак током боравка.

Туристички центри развијених држава одавно настоје да култура и фестивалски догађаји буду важан сегмент онога што нуде многобројним гостима. Познаваоци кажу да су квалитетни фестивали својеврсна позлата врхунском туризму.

Златибор се, дакле, и на тај начин приближио водећим европским метрополама. Додајући "Голд гондоли", мултимедијалној фонтани на језеру, првокласним хотелима, спортским теренима, забавним парковима и изузетној природи вредне фестивале, као део модерне понуде најпосећеније српске планине.

Први, о спортском филму, од оснивања окупља стваралаштво и заслужне из држава широм света и региона, стекавши углед у свету. Други, национални филмски и ТВ фестивал (НАФФИТ), тек је основан, а недостајао је кинематографији Србије да на једном месту прикаже најновија остварења.

Тако "златна планина" с успехом спаја уметност, спорт и туризам, нудећи многобројним гостима програме какви доликују водећем туристичком месту. При чему Златибор није само природна оаза, него и центар у коме елитна култура постаје доступна свима. За добро нашег врхунског туризма.

Златибор је захваљујући спорту и филму постао још видљивији

У Културном центру на Златибору, у присуству великог броја посетилаца, свечано је 21. августа отворен 14. Међународни фестивал спортског филма под слоганом "Кад је спорт живот, а живот постане прича". Фестивал је трајао до 24. августа и окупио љубитеље спорта и филма, доносећи и ове године богат и разноврстан програм.

Церемонија отварања била је у знаку доделе зашлужним признања за животно дело и изузетан допринос спорту и филму. Присутнима је добродошлицу пожелео председник Општине Чајетина Милан Стаматовић. – Пре неколико година кренули смо озбиљно да радимо на спортској инфраструктури, уз жељу да се позиционирамо на светској спортској мапи. Златибор је захваљујући спорту и филму постао још видљивији, а овим фестивалом бележимо све највеће успехе српског спорта – рекао је председник.

Међу овогодишњим добитницима признања за изузетан допринос спорту, филму и за животно дело

су: кошаркаш Жарко Паспаљ, коме је награду уручио председник Општине Чајетина Милан Стаматовић; рукометаш Хрвоје Хорват, коме је награду уручио Арсен Ђурић, председник Скупштине општине Чајетина и председник организационог одбора фестивала; џудиста Вук Рашовић, коме је награду уручио Владимир Живановић, директор Туристичке организације Златибор; боксер Фазлија Шаћировић, у чије име је награду примио Жикица Јовановић (аутор филма "Чуда су могућа"), а уручио је Никола Новаковић, директор ТРК "Златибор"; спортски новинар Сашо Илијоски, коме је награду уручила Бојана Божанић, директорка ЈП "Голд гондола Златибор"; легенда мото-спорта Драгослав Куле Перишић коме је награду уручио Михаило Тодоро-

вић, оснивач овог фестивала; фудбалеру Момчилу Моци Вукотићу постхумно је додељено признање које је примио његов син Никола, а уручила Оливера Никитовић, директорка Међународног фестивала спортског филма.

Програм фестивала употпуњен је филмом о кошаркашком кампу "Александар Николић", добитнику признања за животно дело "Голд гондола", а у име кампа награду су примили оснивач Бата Ђорђевић и директор Душко Павићевић, док је признање уручила директорка Културног центра Златибор Даница Јевтић Шишовић.

Посебно признање "Повеља херој спорта и живота Наташа Ковачевић" уручено је параолимпијцу Александру Радишићу. Награду му је уручио Велизар Ђерић, председник надзорног одбора Спортског савеза Србије и члан савета фестивала.

Након церемоније отварања уследила је пројекција филма "Чувари традиције", затим представљање играча Кошаркашког клуба "Златибор" за предстојећу сезону, као и директан пренос кошаркашке утакмице Србија – Словенија на видео биму испред Културног центра. Вече је заокружено пројекцијом домаћег филма "Први шампионски балкон".

Уследио је током три наредна дана садржајан фестивалски програм, уз приказивање укупно 26 филмова (са премијером дирљивог филма "Брате" о кошаркашком тренеру Дејану Милојевићу). Као и низ пратећих дешавања међу којима су пажњу привукли тркачки дан на Краљевом тргу и ревијална возња олдтајмера као увод у пројекцију филма "Прва класа пун гас".

Успех 14. фестивала, гран при филму о Дејану Милојевићу

Завршно вече 14. Међународног фестивала спортског филма, одржано у дворани Културног центра Златибор, обележила је додела награда најбољим филмским остварењима, уз емотивна обраћања која су још једном потврдила снажну везу спорта и уметности.

Жири у саставу Зоран Пављашевић, Маријана Терзин Стојчић и Александар Аврамовић доделио је фестивалски гран при "Голд гондола" филму "Брате" Владимира Пајића, у продукцији "Видеостроја", посвећеном животу и каријери Дејана Милојевића. По изјави Маријане Терзин Стојичић, вредној стваралачкој и продукцијској екипи "Видеостроја" пошло је за руком да у филму "Брате" уверљиво, суптилним филмским средствима представи и сачува од заборава величанствени Милојевићев пут, од поштованог вође клинаца из радничке Падинске ске, преко врућих кошаркашких терена Србије, Црне Горе, Шпаније и остале Европе до стратега у америчком НБА тиму "Голден Стејт".

Посебна признања за допринос филмској уметности, телевизији и спорту добили су документарци "Змај из Косезеа", "Кад сан постане јава", "Бијело-плави" и "КК Работнички". Награда публике додељена је филму "Прва класа пун гас", док је награда за најбољи филм о високим моралним вредностима у спорту припала остварењу "Први шампионски балкон".

Као најбољи филм о личности у спорту награђен је "Булевар Ивице Осима" из БиХ, а за најбољу фотографију, дизајн и иновативност словеначки "Рунда 13". Признање "Динко Туцаковић" за најбољу режију документарца додељено је филму "Чувари традиције" (о полувековном трајању златиборског кошаркашког кампа "Александар Николић") редитеља Ивице Виденовића. Најбољи играни филм на фестивалу је руски "Феђа, народни фудбалер", најбољи дугометражни "Моца, једна од најлепших фудбалских прича", средњеметражни "Ево гола", а кратки документарни филм "Галип" из Турске.

Општи је закључак да је и овогодишњи златиборски фестивал протекао успешно, потврдивши да "златна планина" превазилази оквире дестинације познате по природним лепотама и туристичким атракцијама. Она је постала и место где се на јединствен начин сусрећу култура, спорт и филм на међународној сцени. Богат фестивалски програм и награђена остварења допринели су да манифестација, која траје безмало деценију и по, јача из године у годину свој значај, афирмише филмску уметност и спорт обогаћујући туристичку понуду Златибора. Уједно и привлачи све већи број домаћих и иностраних посетилаца.

Златиборски НАФФИТ значајан за српску кинематографију

На Златибору је од 3. до 7. септембра организован први Национални фестивал филма и телевизије (НАФФИТ), чији су се програми једним делом одржавали и у Новој Вароши и Прибоју. Фестивал је отворио министар културе Никола Селаковић, истакавши значај НАФФИТ-а за српску кинематографију и културну политику:

– Први Национални фестивал филма и телевизије Србије отворен је као преко потребна иницијатива

за нашу кинематографију и ТВ продукцију. Деценијама наши аутори нису имали национални простор и време у години када би могли да представе своја дела и мере креативни домет. Овим је Златибор, планински бисер Србије, добио ново културно обележје које ће трајати и развијати се на добробит целе српске културе. Данас Србија вапи за јасном културном политиком, а НАФФИТ је одговор на потребу да култура престане да се развија стихијски и да коначно добије стратешки правац.

У име домаћина обратио се Милан Стаматовић, председник општине Чајетина, нагласивши значај манифестације за локалну заједницу: – Част ми је да вам у име општина Чајетина, Прибој и Нова Варош пожелим добродошлицу. Велика је привилегија што се овако значајан национални фестивал одржава управо код нас. Преузели смо обавезу да ће општине и убудуће издвајати средства за његово одржавање, јер желимо да сви упознају природне лепоте нашег краја и да у оваквом окружењу заживи културна манифестација од националног значаја.

Говорећи на отварању редитељ Предраг Гага Антонијевић подсетио је да идеја за покретање фестивала постоји дуго: – Волео бих да могу да узмем заслуге за идеју овог фестивала, али нисам његов идејни творац. Ја сам са групом пријатеља и колега био део иницијалног одбора који је желео да покрене фестивал за којим постоји потреба. Велику захвалност дугујемо општини Чајетина, која је прва пружила пуну подршку и финансијски помогла, али и Министарству културе које је препознало значај фестивала.

Филм "Седеф магла" освојио највише признања

Први Национални фестивал филма и телевизије (НАФФИТ) затворен је 7. септембра свечаном доделом награда и признања, у присуству домаћих и иностраних гостију. Уз поруку да филм и уметност остају трајна инспирација и покретачка снага друштва. Жири у саставу Никола Пејаковић (председник), Милутин Петровић, Драган Караџић, Петар Станојловић и Данка Милошевић донео је одлуку о добитницима "Златног бора", престижног признања првог НАФФИТ-а којим су награђени најбољи филмски и ТВ ствараоци године.

Филму "Седеф магла", у конкуренцији бројних аутора и остварења, припало је највише признања – за најбољи филм, сценарио и режију (постхумно Милорад Милинковић, награду су примиле Јелена Ђукић и ћерка Дивна Милинковић), као и за дизајн звука (Зоран Максимовић, Огњен Попић). Међу осталим лауреатима су:

- Најбоља ТВ серија: РТС за серију "Сабља"
- Најбоља режија – ТВ серија: Милош Радуновић и Милош Кодемо за "Убице мог оца"
- Најбољи дебитантски филм: "Прва класа – пун гас", продуцент Зоран Томић
- Најбоља музика: Александар Фута Радуловић и Милош Михајловић за серију "Недеља"
- Најбоља монтажа: Петар Јаконић (серија "Крунска 11")
- Најбоља фотографија: Марко Ковачевић и Рајко Ђукић ("Крунска 11")
- Најбољи костим: Ружица Буквић (филм и серија "Воља синовљева")
- Најбоља сценографија: Јелена Милиновић (серија "Рингишпил")
- Најбољи сценарио ТВ серија: Наташа Дракулић и Јелена Бачић Алимпић ("Рингишпил")
- Најбоља шминка: Јасмина Бановић и Петра Мацура (серија "Бунар")

"Златни бор" за животно дело уручен је глумцу Хаџи Петру Божовићу, чије је стваралаштво неизбрисиво обележило историју домаћег филма, театра и телевизије. Специјалне награде за допринос светској кинематографији уручене су холивудској глумици Лолити Давидовић и њеном супругу, сценаристи и редитељу Рону Шелтону, који су овом приликом допутовали из Америке. Фестивал НАФФИТ одржан је уз подршку Министарства културе, општина Чајетина, Нова Варош и Прибој, Културног центра Златибор, као и бројних пријатеља фестивала.

ЗЛАТИБОР ПРВИ ДИГИТАЛИЗОВАНИ ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР У СРБИЈИ

Туристичка организација Златибор прва је туристичка организација у Србији која је препознала и започела свеобухватну дигиталну трансформацију туристичког сектора кроз интеграцију напредне дигиталне платформе "Big Reception". На свом званичном сајту покренула је ту нову услугу, платформу преко које ће гости моћи да директно, брзо и без провизије резервишу категорисан смештај на Златибору.

Ова иновативна иницијатива има вишеструке циљеве: ефикасно сузбијање сиве економије у области издавања приватног смештаја, повећање промоције локалне туристичке понуде, подстицање легалног пословања кроз категоризацију апартмана и олакшану регистрацију гостију кроз интегрисан систем Е-туриста, креирање лојалти програма који награђују искључиво легалне власнике и регистроване госте.

Тим поводом одржан је састанак са представницима туристичке привреде, који ће се прикључити овом пројекту као лојалти партнери. Они ће сваком госту који буде резервисао смештај путем ове платформе омогућити одређене попусте на њихо-

ве услуге (угоститељске, коришћење спа и велнес центара, за авантуристичке садржаје, улазнице у тематске паркове и друге садржаје).

Кроз интеграцију платформе "Big Reception" Туристичка организација Златибор је бесплатно омогућила свим власницима категоризованог приватног смештаја да оглашавају своје апартмане на званичном дигиталном туристичком порталу дестинације, примају резервације без провизије, користе мобилне апликације за управљање издавањем смештаја и регистрацију гостију у Е-туристи, чиме се додатно поједностављује и дигитализује целокупан процес пословања.

SMEŠTAJ NA ZLATIBORU Direktno. BRZO. Bez provizije!

Захваљујући овој трансформацији Златибор постаје први дигитализовани туристички центар у Србији, пружајући туристима не само квалитетнију услугу и сигурност већ и јединствено корисничко искуство које обједињено, путем мобилне апликације као дигиталног водича, госта води кроз цео боравак, од резервације до локалних активности и садржаја.

Поред локалне иницијативе, ТО Златибор је и покретач идеје о удруживању туристичких организација широм Србије с циљем стварања заједничке дигиталне инфраструктуре резервационих сајтова. Само кроз синергију и удруживање могуће је направити конкуренцију глобалним платформама попут "Booking.com" и "Airbnb", које остварују огромне профите на територији Србије, али не доприносе њеном развоју и не промовишу пословање у складу са законским регулативама.

На тај начин Туристичка организација Златибор још једном потврђује свој статус лидера у иновацијама. Прва је у свему везаном за туризам у Србији и иде укорак са светским трендовима, отварајући ново поглавље дигиталног развоја домаћег туризма.

Подршку овој платформи пружили су Министарство туризма и омладине, Туристичка организација Србије, Национална асоцијација туристичких агенција "YUTA" и Пословно удружење хотелско-у-гоститељске привреде "ХОРЕС".

"ГОЛД ГОНДОЛА" СИМБОЛ ИСТРАЖНОСТИ И ВИЗИЈЕ

Пре 10 година, на Преображење 19. августа 2015., положен је камен темељац за најдужу панорамску жичару и најпрепознатљивији симбол Златибора – "Голд гондолу". Тог дана започето је остваривање сна који је генерацијама живео међу Златиборцима, а данас се милиони посетилаца диве његовом остварењу, саопштено је из ЈП "Голд гондола Златибор" поводом јубилеја.

Од прве свечане возње у јануару 2021. гондола је прерасла у много више од превозног средства. Она је доживљај, сусрет човека и природе, тачка окупљања и инспирација за нове догађаје. Више од милион путника до сада је имало прилику да из кабине доживи Златибор из најлепше перспективе.

– Пре 10 година смо овде поставили камен темељац са жељом да достигнемо ово што смо данас достигли, а то је да за мање од пет година имамо милион посетилаца. Златибор пре и после гондоле није исти, она је покренула неке пројекте, мање или веће, којима су се после придружиле многе фирме и институције. Весници смо нових ствари, као што је то некада и гондола била, а верујем да са овако добрим тимом људи можемо постићи још много – изјавила је Бојана Божанић, директорка ЈП "Голд гондола Златибор".

Још средином прошлог века постојала је жеља да се Златибор ваздушно повеже са Торником и Чиготом. Почетком 2000.-их та идеја је оживела, а од 2006.

кренуло се у озбиљну припрему: израду решења и студија, обилазак познатих европских ски-центра како би се прикупила драгоцене искуства.

Пут од идеје до реализације био је дуг и пун изазова. Након тендера 2012. и потписивања уговора са француском компанијом "Пома" 2013., требало је још две године борбе са администрацијом да би радови могли да почну. А онда, на Преображење 2015., положен је камен темељац на месту данашње почетне станице. На исти празник, пет година касније, у августу 2020. пуштене су прве кабине у пробни рад. Коначно, 11. јануара 2021, гондола је и званично кренула да спаја центар Златибора са врхом Торника.

– Изградња "Голд гондоле" наша је највреднија инвестиција у последњих 100 година. Обележена је низом проблема и неразумевања, али упорношћу и веровањем у оно што радимо довели смо пројекат до краја. Он је променио изглед Златибора, инфраструктуру, начин живота становника, власника апартмана, инвеститора који улажу у развој Златибора. После 10 година можемо с поносом да кажемо да је овај пројекат оправдао своје постојање. Не стајемо на овоме, имамо нове планове, као један од најзахтевнијих је продужетак гондоле ка Прибојској бањи. Сматрам да су институције на државном ни-

воу схватиле да то може да донесе профит и развој читавог краја – рекао је председник општине Чајетина Милан Стаматовић.

Данас гондола дневно превезе преко 1.000 путника, од којих јој се већина враћа. Јер она нуди више од вожње – позиционирала се као место организовања манифестација, фестивала, радионица, венчања, концерата. Повезивањем локалних произвођача, уметника, дизајнера створен је јединствен спој креативности, традиције и локалног предузетништва "Гондола шоп", чиме је ово предузеће направило искорак у свом пословању. Гондола је и ослонац покретања капиталних пројеката будућности под називом "Визија новог Златибора", који ће ову планину уписати на светску туристичку мапу као једну од најновативнијих дестинација.

"Голд гондола" данас је симбол истрајности и визије, она Златибор сврстава међу престижне европске туристичке дестинације. И баш као на Преображење када је све почело, гондола нас и данас подсећа да су снови могући када се у њих довољно верује.

Сезона завршена уз концерт бенда "Рок к'о фол"

"Голд гондола" је летњу сезону завршила уз концерт бенда "Рок к'о фол" (спој музичара из САД, Немачке и БиХ) одржан 22. августа на међустаници. Ова сезона протекла је у знаку разноврсног програма с новим садржајима: од радионице грнчарије, промоције бициклизма и премијерног издања "Гондола етно вајб" фестивала, до обележавања деценије од постављања камена темеља и петогодишњице пуштања у рад гондоле. – Неким садржајима смо овог лета остали доследни, трудили се да привучемо људе тако да буде за свакога нешто. Задовољни смо и што смо покренули неке нове програме који су наишли на одличан одзив, као и што можемо да направимо значајан догађај у октобру. Форум гондола – изјавила је Бојана Божанић.

"ПЕЋИНА СТРОГА" У СТОПИЋА ПЕЋИНИ

Најпосећенија у Србији Стопића пећина, којом годинама с посвећеношћу и пажњом управља Туристичка организација Златибор, добила је још једну улогу – постала занимљива позорница за премијеру.

Одиграна је овде премијерно 15. августа, у присуству многобројне публике (углавном деце), дечја представа "Пећина строга". Настала по мотивима истоимене песме највећег златиборског песника Љубивоја Ршумовића, у извођењу "Чича Мичиног позоришта", као плод сарадње Културног центра "Златибор" и Центра за културу "Смедерево". Уз заслуге Туристичке организације Златибор, која је препознала вредност ове замисли златиборског Културног центра и публици омогућила да бесплатно присуствује представи.

Пећински сводови, украси и дворане чинили су изузетну природну сценографију за тај позоришни комад. Простор је допринео уверљивости приче и, уз одличну глуму актера, употпунио доживљај присутних који су имали прилику да открију да ли Бабарога постоји.

"На врху далеке планине налази се један стрми успон, а на крају тог успона је улаз у Пећину строгу. Та пећина је озлоглашена, јер легенде кажу да у њој живи Бабарога... Ноћ је. Долазе Сајмон, Туперт и Боб, помоћници неухватљивог зликовца који се представља као Шеф. Њихов задатак је да донесу Бабарогин рог. Хоће ли смети и хоће ли успети? Пробаће из маха да се боре против страха. Улазе у Пећину строгу да пронађу Бабарогу. А тамо ко крочи, срце

му поскочи, јер у страху су велике очи!"

Ово је, укратко, радња премијерно изведеног комада, Направљеног с циљем да деца на едукативан начин, кроз драмску уметност, превазиђу страхове и предрасуде.

"Пећину строгу" режирао је Иван Михаиловић, а улоге су тумачили Александар Ристоски, Риста Милутиновић, Иван Михаиловић, Драган Петровић, Петар Петровић и Матеја Поповић. Ова представа, која је одушевила дечју публику, трајала је 50 минута.

Пишући о том културном чину у необичном простору, медији су известили да је представи присуствовао и директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић који је рекао да је одлична идеја Културног центра "Златибор" да се у Стопића пећини премијерно изведе овај позоришни комад. Са том оценом сложио се и редитељ представе (уједно и глумац) Иван Михаиловић, додајући да је извођење "Пећине строге" као уметнички догађај сигурно један од најуспелијих овог лета у Србији.

ШУПЉИНЕ ДОБРОСЕЛИЧКЕ ПРЕРАСТИ КРИЛЕ МУНИЦИЈУ И ЗЛАТО

Народ нашег краја од давнина се чудио ономе што види у Доброселици – каменом мосту са два отвора званом као прераст. Када и како је та пећина настала, какво природно чудо се овде догодило, откуд оваква реткост у дубодолини подно Борове главе... Мучила су генерације таква питања, али одговора није било.

Они маштовитији на свој начин су то тумачили. По неким причама, снажно се заљуљала земља на месту званом Точковица и покренула стење код прерасти, отуда је овако необична. По другим, силна вода надошла је у пећинском потоку па је бујица и највећи камен превртала. Трећи су помињали олује, змајеве, виле, натприродне силе...

Предања потврђују да се у прераст народ склањао од непријатеља током страдања и ратова. Понекад

је у овим шупљинама скривао муницију, а има прича да су некад овде и злато налазили. Код прерасти је доскора била крушка коју је, како се с предака на потомке преноси, у младости калемио некадашњи кнез српски Милош Обреновић.

Тек у новије доба, када су почела стручна истраживања тог природног феномена, дошло се до научних закључака о његовом настанку. Речником струке описано, прераст у Доброселици представља типичан пример контактне прерасти настале услед селективне ерозије и локалног понирања реке.

Истраживањима су утврђени подаци да је пећински канал овде дугачак 48 метара, 12 широк и исто толико висок на горњем улазу, а на излазу 16 метара. Камени лук изнад канала дебљине је 20 метара. По својим димензијама доброселичка прераст спада

међу највеће природне мостове у Србији. Представља природну реткост од изузетног значаја за науку, као и за туризам Златибора.

Слично пише на информативној табли коју је надомак улаза у пећину поставила Туристичка организација Златибор: "Прераст се налази у Доброселици, у подножју јужног обода Равног Торника, удаљена од Златибора око 23 километра. У народу овог краја позната је као Точковичка пећина или Шупљица. До Точковичке пећине води пут преко Водица (1.081 м.н.в.), затим преко превоја Марјански преседо (1.186 м.н.в.), одакле се пут спушта до јужног отвора пећина (900 м.н.в.).

Прераст је у виду природног моста који настаје обрушавањем пећинских таваница изнад воденог тока. Кроз пећину тече поток, некадашња понорница, који је и главни природни фактор настанка пећине".

Вода је, дакле, текла овуда и током многих векова ерозијом од пећине успела да направи камени мост. Има записа да је ова природна реткост једини такав геоморфолошки објект у западној Србији и да се налази на листи националног геонаслеђа.

У ово време до доброселичке прерасти води уређен пут од Златибора кроз прелепе пејзаже. Омогућава сваком туристи да аутомобилом посети тај јединствен локалитет. Испред улаза у пећину, уз постављене информативне табле, налазе се и клупице где посетиоци могу да предахну након обиласка. А Доброселица има и друге знаменитости које свакако треба упознати.

На "Дечијем летњем фестивалу" реализовано више од 40 догађаја

Први "Дечији летњи фестивал", манифестација која је унела радост, игру и креативност у свакодневицу најмлађих посетилаца Златибора, завршен је на малој бини код Краљеве чесме 23. августа. Трајао је 34 дана и окупио велики број деце и родитеља из Србије и иностранства, потврђујући да Златибор остаје једна од омиљених породичних дестинација током летње сезоне. На "Дечијем летњем фестивалу" реализовано је више од 40 различитих догађаја, међу којима су дечије представе, креативне и едукативне радионице, плесни програми, музика, игре и анимације. Посебну пажњу најмлађих привукле су радионице грнчарије, сликања и прављења цветних круна, али и едукативни програми попут менталне аритметике, НТЦ система учења, лево роботике и шаховског турнира. Журке са маскотама, балонима и циркуским тачкама додатно су обогатиле искуство малишана. Представници организатора Туристичке организације Златибор и општине Чајетина истичу да је задовољство деце најбољи показатељ успеха фестивала и најављују да ће ова манифестација постати традиција. – Поносни смо на одазив деце, родитеља и сарадника који су допринели да Златибор овог лета постане центар дечије радости. Надамо се да ћемо наредне године окупити још већи број малишана и да ће фестивал из године у годину расти и развијати се – рекао је Владимир Живановић, директор Туристичке организације Златибор.

Туристички форум Србије од 24. до 26. септембра на Златибору

Од 24. до 26. септембра хотел "Торник" на Златибору постаће центар дешавања домаћег туризма. Овде Туристичка организација Србије, у сарадњи са Туристичком организацијом Златибор, организује јубиларни 15. Туристички форум Србије – догађај који ће окупити представнике локалних туристичких организација из свих крајева земље и региона. Форум је осмишљен као место за дијалог, инспирацију и сарадњу. Кроз серију предавања, панела и радионица учесници ће имати прилику да размене искуства, представе примере добре праксе и дискутују о савременим изазовима у туризму. Посебан акценат биће стављен на иновације, одрживи развој, дигитализацију и унапређење туристичке понуде у Србији. Учесницима ће бити омогућен директан контакт са кључним актерима туристичке индустрије, као и увид у најновије трендове и стратегије. Форум је и прилика за умрежавање, успостављање нових партнерстава и покретање заједничких пројеката који ће обликовати будућност српског туризма.

Живановић и Новаковић у Кини представили туризам Златибора

Делегација општине Чајетина, коју су чинили директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић и директор Туристичко-рекреативног комплекса "Златибор" Никола Новаковић, боравила је средином септембра у Кини на позив партнерске регије Шиџиасуанг, са којом је Чајетина раније успоставила братске односе. Првог дана посете наша делегација одржала је радни састанак са кинеским туристичким агенцијама, где је представљена понуда Златибора, пакети и хотелски капацитети, као и могућности сарадње у области спортских припрема и кампова. Затим су Живановић и Новаковић учествовали на туристичком форуму и сајму, где су додатно промовисали Златибор, представили развојне планове и успоставили контакте са новим градоначелником Шиџиасуанга, коме суе пренели поздраве председника општине Чајетина Милана Стаматовића. Циљ ове посете је јачање сарадње и промоција Златибора на кинеском тржишту, које бележи растуће интересовање за туристичке дестинације у Србији.

Грчки новинари и инфлуенсери упознали "златну планину"

Златибор је 15. августа био домаћин туристичким новинарима и инфлуенсерима из Солуна, који су у организацији ТОС-а боравили на најпосећенијој српској планини. Представници ТО Златибор и ЈП "Голд гондола Златибор" упознали су госте из земље развијеног туризма са разноврсном понудом дестинације. Грци су показали интересовање за садржаје које "златна планина" нуди: од авантуристичких активности у природи, преко врхунског смештаја, до најдуже панорамске гондоле на свету. Вожња гондолом до врха Торника, током које су имали прилику да уживају у природним лепотама, оставила је на њих посебан утисак. Одушевили су их гастрономски специјалитети, манифестације које се организују на Златибору, као и могућности за припреме грчких спортиста у овом туристичком центру. Пажњу им је привукло и то што се Златибор све више развија као атрактивна дестинација за пословни туризам (MICE) захваљујући конгресним капацитетима и пратећим садржајима који омогућавају организацију семинара, конференција и корпоративних догађаја у инспиративном природном амбијенту. Током сусрета грчки новинари су истакли важност предстојећег Сајма туризма који се у новембру одржава у Солуну, оценивши да је то идеална прилика да се Златибор представи грчком тржишту.

Пола века златиборског кошаркашког кампа

Посетиоци галерије Културног центра "Златибор" могли су током августа погледати изложбу фотографија посвећену обележавању 50 година златиборског кошаркашког кампа "Професор Александар Николић". Кроз овај камп, који су уз мото "Кошарка поштованој деци" основали некадашњи тренер Црвене звезде Бата Ђорђевић и уживички заљубљеник у кошарку Мики Павићевић, прошло је око 40.000 младих, од којих су неки направили успешну каријеру. Међу њима и Дејан Бодирога, Предраг Даниловић, Саша Ђорђевић, Харис Бркић, Мирослав Берић и други. Таленте су кошарци овде учили многи тренери, међу којима и Александар Николић, Ранко Жеравица, Светислав Пешић, Жељко Обрадовић, Божидар Маљковић, Бобан Јанковић... Како је о изложби говорио директор кампа Душан Павићевић, на њој је мноштвом фотографија квалитетно приказана полувековна историја захваљујући богатој фотографској документацији коју поседују. Та поставка представљена је и током златиборског међународног фестивала спортског филма, који је отворен управо филмом о том кошаркашком кампу.

"Мото шоу Златибор 2025." са рекордним бројем учесника и посетилаца

На "златној планини" је од 15. до 17. августа одржан први "Мото шоу Златибор 2025.", спајајући велики мото сусрет са атрактивним хард ендуро тркама. Окупио је рекордан број учесника и посетилаца. Манифестација одржана на локалитету Лађевац (Чајетинско брдо) окупила је љубитеље адреналина, мотора и добре музике из Србије и региона, потврдивши да је Златибор дестинација погодна за екстремне спортове. Током три дана програма учествовала су 122 такмичара, док их је 96 возило главну шумску трку 16. августа. Посебан изазов био је 15. августа, када су најспремнији тестирали снагу и издржљивост на 100 км дугој изузетно тешкој стази (17 њих је успело да заврши вожњу). Током завршног дана колона такмичара и бајкера прешла је 40 км кроз нетакнуту природу Златибора, након чега је уприличен заједнички ручак на отвореном. Организатор манифестације је Спортско мото удружење "Златибор Ломови" из Чајетине, уз подршку Туристичке организације Златибор и општине Чајетина. Програм је био обогаћен музичким садржајима: од ди-џеј сетова првог дана до суботњег концерта групе "Рок алманах" који је привукао велики број посетилаца.

"Лицидерско срце" на Краљевом тргу

Најлепши фестивал нашег краја, смотра дечјег фолклора "Лицидерско срце" која је ове године окупила 17 ансамбала из 11 држава, улепшала је 16. августа својим програмом златиборско лето. Краљев трг био је испуњен разноликим ношњама, посебним мелодијама и врсним умећем младих играча из удаљених држава. Позитивна атмосфера кроз игру и весеље ширила се испуњеним тргом, на задовољство присутних туриста и мештана Златибора. Догађај је кренуо познатом рутом и дефилеом многобројних учесника преко Краљевог трга, након чега је у 19 часова започео концерт. Програм су отворили чланови Удружења "Ера" из Ужица, које већ 17 година са успехом организује овај међународни фестивал. За њима су уследила културно-уметничка друштва из Пољске, Бугарске, Киргистана са својим играма, док је завршница програма припала ансамблу са Златибора.

Сабор "Без извора нема воде" одржан у Рожанству

У Рожанство је на Преображење одржан Сабор изворне народне музике "Без извора нема воде". Окупио је велики број певачких група и парова у певању "из вика" из свих општина Златиборског округа, али и шире. Програм сабора отворио је Зоран Удовичић, заменик председника општине Чајетина. Уследио је наступ изворних певача уз културно-уметнички програм Удружења за неговање народне традиције "Златибор". Затим је пред многобројним љубитељима традиције наступио трубачки оркестар Петра Милаћевића, док је у завршном делу програма одржан концерт певача Рада Јоровића. Поменут је и овом приликом значај сабора који негује изворну музику важну за очување аутентичности нашег краја. Догађај су организовали Месна заједница Рожанство и Туристичко удружење Рожанство уз подршку УЗННТ "Златибор", Културног центра "Златибор" и КЈП "Златибор", под покровитељством општине Чајетина и Туристичке организације Златибор.

"КОД БАТИЦЕ" НА ЈАГЊЕТИНУ, КОЛЕНИЦУ, КРЕМПИТУ...

На Водицама, десетак километара од туристичког центра Златибора, у нетакнутом делу природе који својом лепотом очарава и најпробирљивије посетиоце налази се ресторан "Код Батице". Идеално место за љубитеље домаће кухиње и пријатног амбијента.

Све овде одише топлином и гостопримством, уз пажљиво биран дрвени намештај и пространу терасу која пружа уточиште и лети и зими. На располагању су паркинг и игралиште за децу, што угоститељски објекат чини погодним за породичне ручкове.

Оно што издваја ресторан "Код Батице" јесте изузетна храна, припремљена од бираних домаћих састојака, по традиционалним рецептима. Укуси проверене златиборске кухиње овде никог не остављају равнодушним.

Телетина испод сача, јагњеће печење, јагњеће сармице, сарма... Затим домаћи кајмак и сир, кисело млеко, комплет лепиња, домаћа гибаница, уштипци... То је само део богате понуде која овде осваја госте већ при првом залагају. Не треба заборавити ни специјалитете као што су коленица у киселом купусу или кремпита, омиљене међу сталним посетиоцима.

Одмор на прелепим Водицама потпунији је уз овакав угоститељски објекат, где су домаћа кухиња и укуси врхунског квалитета, а амбијент одише традицијом.

– Ресторан "Код Батице" није само место на које се долази због хране. Ово је кутак где време успорава, мирисни укуси буде успомене, а сваки гост одлази са осмехом и жељом да се поново врати – поручују из овог ресторана.

КОЛИБЕ "РАВНО БРДО" – ОАЗА МИРА У СРЦУ ПЛАНИНЕ

За савременог госта уморног од пребрзог темпа живљења све изазовнији је одмор на ободу Златибора, у сликовитом селу Љубиш које привлачи лепотом. Ту су на добром гласу уређене колибе "Равно брдо", спој традиције и савременог. У срцу очуване природе, склоњене од гужве туристичког центра, са правим домаћинским гостопримством.

Комплекс "Равно брдо" чине четири аутентичне смештајне јединице. Изграђене у традиционалном стилу, али опремљене тако да задовоље потребе савременог госта. Идеалне су како за породични одмор, тако и за парове или пријатеље који желе да побегну од ужурбане свакодневице и уживају у природном окружењу. Уз њих су и разноврсни садржаји за игру најмлађих.

Посебан понос колиба "Равно брдо" је искључиво домаћа храна. Све оброке овде припремају од локалних састојака: домаћег сира, кајмака, јаја, пршуте, свежег поврћа из баште, меса са оближњих фарми... У овој оази мира једе се као код баке – полако, са укусом и љубављу.

"Дођите да доживите прави дух Златибора. Тишина, чист ваздух, нетакнута природа и укусни залогаји чекају вас у овим колибама", поручују домаћини, о чијем се труду и пажњи према гостима читају само речи хвале.

Тако је један гост, који је јуна ове године боравио у колибама "Равно брдо", описао овакве утиске на "Booking.com": "Изузетан боравак, све нам се

свидело. Удобни кревети, лепа кућица савршено опремљена. Храна у ресторану 10+, услуга 10+. Домаћини су веома срдачни, услужни и увек на располагању. Обавезно пробајте специјалитет куће планинске кромпире са сланином и кајмаком, затим телетину испод сача, пите од домаћих јаја и свеже спремљених кора, домаће кисело млеко.. Били смо с дететом од две године и за њу је све било обезбеђено: од паркића са више тобогана и песка са кантицама и лопатицама до клацкалица, љуљашки, аутића. Из базена нисмо излазили, чиста вода, а око ње лежаљке. Природа, мир и чист ваздух! Моја топла препорука за све који желе да одборе и побегну од градске гужве и галаме. Враћамо се ускоро".

Слично пишу и други који су овде боравили, уз наслове "Рај за очи и душу, одлични домаћини, свака препорука" или "Опуштајуће место далеко од гужве за прелеп одмор".

ФИЈАКЕРИ И ЧЕЗЕ КАО ЗЛАТИБОРСКА ПУТНИЧКА ВОЗИЛА

"Волујска кола, таљиге, фијакери, двоколице, чезе" – то је наслов записа о превозним средствима у златиборском крају између два рата, који објављује сајт Удружења "Колектив Ужице".

Ту се наводи да су средином тридесетих година 20. века више власти из Чајетине извештаване да на подручју среза нема ниједан регистрован путнички аутомобил. Моторцикле у тадашњем Златиборском срезу имали су само индустријалац Гвозден Поповић и Ђорђе Љ. Керковић, обојица из Мокре Горе.

"Поред аутобуса који су саобраћали од Ужица до Краљеве воде, Златиборци су путнички аутомобил

могли да виде само када би богати житељи Краљевине Југославије свратили на планину својим возилом. Зато је становништво Златибора код превоза људи и робе у то време морало да се поузда у запреге: волујска и коњска кола, таљиге, фијакере, чезе...

Крајем 1935. године у Срезу златиборском утврђена је бројност друмских возила – волујских кола, фијакера, двоколица, чеза. Извештаји су непотпуни, недостају подаци за четири од 17 општина. Бројношћу су се истицала волујска кола (запреге), било их је готово 500. По општинама, највише их је имала Јабланица (70), Чајетина (62), Доброселица (60), Крива Река (52), Шљивовица (46) и Гостиље (45).

У општинама Крива Река и Јабланица пописали су и тзв. таљигарска кола, укупно девет таквих двоосовинских лаких запрега. Рожански кмет известио је о две 'трескалице', што би требало да су кола која нису излазила на државне друмове, већ служила за превоз само по имању и некатегорисаним путевима.

Коњских запрега било је мало: у Доброселици 20 и у Чајетини две. Ретко ко је међу Златиборцима уживао у војњи чезама. Било их је само у Кривој Реци (седам) и Чајетини (једна).

Две године касније извршен је нови попис. Тада је евидентирано 572 сеоских кола, сврстаних у теретна возила, као и пет чеза (двоколица) и два фијакера обична, који су вођени као путничка возила.

Све што је било на два или четири точка сврставало се у друмска возила и за њих су важила правила у саобраћају као за аутомобиле. Није био редак случај да су власници запрежних возила кажњавани због кршења Уредбе о заштити јавних путева и безбедности саобраћаја на њима. Ево неколико примера.

Милош Шкодрић из Шљивовице је 25. јуна 1932. оставио своја кола и волове без надзора на државном

путу Краљева вода – Чајетина, пред кафаном Миленка Милошевића на Палисаду. Волови са запрегом, на којој су били балвани из Муртенице за Ужице, лутали су с једне стране пута на другу и ометали саобраћај. Шкодрић је поднареднику Бошку Пантовићу и жандарму Рисиму Дуњићу, који су га затекли у прекршају, објаснио "да је ушао у кафану само мало и тако се у истој забавио".

Осамдесетогодишњи Веселин Вирић из Криве Реке огрешио се о закон 7. јуна 1935. пошто је свог слугу Витомира Перовића послао воловским колима без таблица у Ужице. У повратку, на месту Галерија, слуга је наишао на ужичке жандарме Лазара Вучићевића и Радослава Петковића. Правдао им се да су кола нова, скоро пуштена у саобраћај. "Веселин има још једна кола, па је мислио да на другим не мора да има таблице", бранио је Витомир газду. Али то није помогло, па је пријава завршила у начелству Среза ужичког.

Дана 21. фебруара 1938. године Милан и Драгомир Марјановић из Доброселице затечени су да вуку влаке на бановском путу. Милош Шућуровић, путни радник-надзорник, у пријави због тога наводи да је путу начињена штета од 150 динара", бележи сајт Удружења "Колектив Ужице".

